

१ श्रीगणेशाय नमः अविरलमदजलनिवहभ्रमलकुलानेकस्पवि  
 नकपोला अभिनकलदातारकामेशगणायतिवन्दे अथनेयाली  
 केदेवान्प्रादुरासित्वादाभिमराजभोगमालायथाकसेनवर्जमानविधोसकल  
 दुरवानजनानां नरेभ्यश्चराडुतेसतिषायानाहराहेतुकारणात्तरमादास्पररा  
 धिकारिजनस्पमुषासकलतनुवर्णाश्रोतारसमुच्चयोभवति योग्यनित्यकित्ति  
 षकलौहकन्याशयतियासुहायेकवर्तिनेभ्यो जनेभ्योगतिप्राप्तेतिभक्तिभावेनभृ  
 रावनेथनाययठनिगंगादितिथस्तान सफलोपायुयाद्धिनेदिने स्मरणेनसकल  
 तीर्थदेवराजमालावंसावंलिसंगहकुर्यात् गणायतिगुरुवरणारविंदंस्मृत्यास  
 र्वेषांजनानांमिलित्वाश्रोतुयोगम् आदौनेयालसकलसास्त्राआदिगुण  
 त्श्रीपयश्रुयतिनाथविराजमानभयाकाछन् इनाथकाआदिअनक  
 नवस्त्राविष्णुआदिसकलदेवताहरुलेयनिजान्नसकनछेन आहादे  
 धिउप्राजकेहिसमयविषे श्रीमहादेवकनदक्षप्रजायतिले अपमानगत्याका  
 सहननसकिसतिदेविलेपारामोचनगरिनर देविकासरिरमहादेवलेवोकि  
 कनफिर्दसमयमायो पृथ्वीतलविषेदेविकासरीरजाहाश्यतनभयो तोहा  
 यीथरूपीशिवशक्तिभैगयो कामरूपीथमायोनियतनभयाका कामाक्षादेवि  
 भैगईन् नेयालमाहा गुह्यस्थानपतनहुंदा श्रीगुह्यकालिमहापीथभयोर इगु  
 ह्यकालिदेविले महादेवकाआदिशक्तिमुहंभनि महादेवसितविवाहगर्नई  
 क्षाले हिमालयपर्वतपीता मेनाकागर्भद्विजन्मलिनगईन् पर्वतराजले श्री  
 पशुपतिनाथकन पुत्रिकन्यादानदी पशुपतिमापठाउदा अनेकसुवर्णादिदाई  
 जोडिकनहेमवतभैरवसाथगरी आक्रायर्वतमाभागमा वदागुप्पलेरहाकापु  
 त्रीकनदाईजोडियठायाकी ईनेयालयुरीहुन् यसपुरीमाशिवशक्तिभै मृगस्थ  
 लीमाआनन्दसित विराजमानभयाकाबुद्धादिदेवताहरुलेसुन्यार योपृथ्वीमण्डल  
 विषेआनन्दपुसिमन्याका येहीनेयालयुरीहोमनी शास्त्रप्रसिद्धठहराईकन बुद्धाका  
 आजाले संवेदेवताहरुआई तपस्यागरीयोगुप्पपुरीमाआक्रासुखहेरिसंवेदेवता

आभासकाथि

2443 I

AS-1A ARCHIVES



हरविजमानहंदाभया तसअर्थइनेपारपुरी. वदोउपपुरीहो. मनीशास्त्रपती  
 लेष्पाकोछुन. देवताहरुवारंवार. वदावदादीनमा. तिथिसंगुक्तभयामानेमुनि  
 ओदिसवैदेवताहरुसहितभै. अवनीर्थजात्रागरी. सदाकालतिनैयुगयसेधियो  
 फेरिइनयछि द्वापरजुगकाअंतमा. आर्यातिथिमा. मरणाहुनाले. नेयालदेविप  
 श्रिमभागमादेवताहरुलेवनाईराष्पाका. सुप्रमानामदेशविषे. धर्मदत्तराजाक  
 हलाईजन्महुनाआयोर. तेनलेइनगडमाराजाभैरहंदा. आक्रागुरुप्रोहितसंगवि  
 स्तारगरीशोधनलाग्यार. राजाकनईनेयालपुरीकामहिमावदाया हेमहाराजाध  
 र्मदत्त. येनेयालकसोभत्या. वडोप्रतक्षपुरीहो. बुलादिदेवताहरुसवैविजमान  
 भयाकाछुन. मनुष्यकागमनकैलेयनिछेन. देवताहरुकामुरति. वनर्थरूपभै  
 रहाकाछुन. आदो. श्रीगणेशकामूर्ति ४ कुनकुनभत्याचावैलकाचन्द्रवि  
 नायक १ चोवालकाश्वेतविनायक १ भक्तपूरकाशूर्यविनायक. १ पशुपतिकारक  
 विनायक १ यतिगणेशहुन. फेरिकालिकापनिवार. श्रीबहुलामहाकाली. श्रीदक्षि  
 णाकाली. कालिचोककास्थानमाकाली. श्रीगुह्यकाली फेरिकुमारीपनी  
 चार. क्राछेवालकुमारी. थिमिवालकुमारी. मयतिवालकुमारी. दोलवालकुमा  
 री ४ गंगापनिवारैछुन. वाग्मती १ मनमती २ रुद्रमती ३ विष्णुमती ४ वाराहीपनी  
 चारैछुन. श्वेतवाराहीउत्तर १ नीलवाराहीपूर्व २ वज्रवाराहीदक्षिण ३ धनलवारा  
 हीपश्चिम ४ घोलापनीचार. प्रभावती १ हनुमती २ दानामती ३ इक्षुमती ४ यतिशा  
 स्त्रप्रसिद्धहुन. फेरिजोगिनीपनिवारैछुन. वज्रजोगिनी १ नीलताराजोगिनी २ हनु  
 जोगिनी ३ विश्वेश्वरीजोगिनी ४ यहीजोगिनीहरुआकाशवाराहीहुन. फेरिनारायण  
 पनिवारैछुन. वगुनारायणक्षीरामस्ता. १ सिषनारायणसिषलीगणस्मेत २ इव  
 गुनारायणमाहेश्वरीस्मेत ३ वयजुनारायणचंडेश्वरीस्मेत ४ फेरिमहालक्ष्मीपनी  
 चारैछुन. वोदेमहालक्ष्मी १ लुभुमहालक्ष्मी २ चोकनामहालक्ष्मी ३ थछेमहालक्ष्मी  
 ४ फेरिविष्णुवीपनीचारैछुन. यण्णवैष्णवी १ त्वदलवैष्णवी २ इचांगुवैष्णवी ३ भाज  
 गवैष्णवी ४ यतिदेवताहरुआदिजुगदेविकाहुन. फेरिइनजुगमा. मानसरोवरदेवी  
 सिलानदितरिकन. जयभागेश्वरीकहलाई. श्रीपशुपतिकायश्रिमभागमाविरा  
 जमानभयाकीछुन. इनदेवीकन. प्रथमगनहरुआईवडोनेमगरीतिथिकाजलआ  
 वाहनगरी. शुद्धनीर्थसाधनागरीवनाईदिया. इनदिदेवियोपुरीकाग्रामदेविअधि



नमायं वक्रुमारिगनजाई. मत्स्यं दनाथनेपालमा आईललितपहननगरमा वधु  
 भयाकाछु भनी यतीपं वक्रुमारी कामुषवाट गोरवनाथ कनसुनाई दिदा. यतिको  
 मारी कामुषवाट सुनी गोरवनाथले मेरा गुरुजी दर्शन गर्न जाइला भनी उठदा. नाग  
 हरुसवै आक्रास्थानमा गया. नागहरु चली जांदा नेपालमा ठूलो वर्षा पयो. कोठि  
 जय गया का स्थान हुनाले. दोलन्यपीठ भनी यठ जगाया. इराजाले. श्रीम  
 त्स्य दनाथ थुलो सहकाल का हो भनी. अनेक विधिक्रम गरि मत्स्यं दनाथ पुसि  
 गरि प्रतिवर्ष रथजात्रा गरी. श्रीमीननाथ अगाडि गरी देस पुमाई सवै देवतार  
 थरीहन गदविला मा. पवन देवताले विरंभ गर्दा तत्काले गोरवनाथ आईर.  
 थजात्रा गरायोर वायु देवता भयक ईरथ मा थियन. गोरवनाथ कन. मत्स्यं दना  
 थले मेरा संधीमा वस भनी आज्ञा भयो. गोरवनाथले यनी मेरा गुरुजी का आ  
 ग्या भनी देस का उत्तर भाग मा संवमूल का तीर मा स्थान तुल्याई वस्य भया  
 मत्स्यं दनाथ आईनेपाल पुग्या मत्स्य दनाथले भन्या. इनेपाल सहकाल गर्न लाई  
 श्रीपशुपतिनाथ मानु आस मुद्रा तवी भुवन. पर्यंत सकल भूमिका अधिपति  
 इनेहुन्. देवता हरु सवै उनै का आज्ञा मा वस्या काछु. सवै ब्राह्मण गरी वैसा  
 घमास भरमा. आर्यातिर्थ का जलले. अभीषेक नगर्नु. वर्षा सुफल हो भनी आज्ञा  
 दी भया. तश्लोक कथयति. अथोवाच मत्स्यं दनाथनेपाले वासी जनव. मत्स्यं  
 जयजपश्चैव वैशाखे चाभिषेकं न मिलित्वा सर्ववर्षा नी दुभिर्क्षेहरां भवेत् ग  
 हुते तजल मेघा काले वर्षति सर्वदा वैशाख भरपानी चहाउनु. न नदी न दे  
 घी भयो. इधर्मले वर्षा सुफल भयो. मत्स्य दनाथ कारथजात्रा भया का  
 वर्षमा चोवाहाल कारथजात्रा. देवपहन मा भैरवा को चोवाहाल मा फकीले जांदा.  
 दाना गार का घोस्सा मा रथ बुदी गयोर. देवता मात्र जल देषि मा थि आई वस्यो रले  
 जाई स्वस्थान मा राखी दियो. तस दी न देषी चोवाहाल कारथजात्रा वं धर्भे गयो  
 मत्स्यं दनाथ आया को संख्या. अती ते कलि वर्षष्टस्वादभ्युत्तर साग्निरव ३६०६ ने  
 याले विजय श्रीमानाचार्य वलोकितश्वर. फेरि मत्स्यं दनाथ राघन कन. अमरा  
 पुर नाम गरीय क देस वनाई यथाक्रमले वसाया. महिना छललित पुरमा देव.  
 ता यनाई वसाया. इने शतले मार्ग सिर देषी वैसा घस मउ जरा यरा. ललित पुरमा  
 फेरि जेष्ट देषि कार्तिक संमद धिराया यरा. अमरा पुर नाम सर्वदा भेगयो. अस्पृ



त्रवरदेववर्ष ३२ इराजाले अधिदेवता कायालामा भोगया कोहर सिद्धिकाना च वंध  
 भोगयोर. इने वंधुदतवजाचार्य कनकुहाडला भनी कामलाई दायो धमतले छुनु  
 सकनर. फरिकाहि महापुर्णीर्थी बालरा कनयोजी. इना च पुकाशगराया. इन  
 कायालामा. संकराचार्य स्वामी पुनरागमनगरी आई आकुले चलाई गया का.  
 हिन्दुधर्म वलेंदे छुकी छैन भनी हेर्न आइया हर सिद्धिकाना चई ठाया को हो. सं  
 कराचार्य स्वामी फकी गियाई स्वामि आइया समयमा जन्म भया का पुत्र केन  
 आ कथा हा सुनी कहिन्या नाम राषी दिया अस्प पुत्र संकर देव वर्ष १२ अस्प  
 पुत्र बालार्जुन देव वर्ष १३ अस्प पुत्र वली देव वर्ष १२ जय देव वर्ष १५ अस्प पु  
 त्र बालार्जुन देव वर्ष १७ अस्प पुत्र विक्रम देव वर्ष १२ अस्प पुत्र गुरा देव वर्ष  
 ५१ इराजाले महालक्ष्मिका पुनगरी सेवा गरी राजा कन स्वप्नमा आज्ञा भयो  
 हेरा जन्ति मिले १ पुरीवनाड कानि पूर भनी नाम राषका हा भन्या. यरा पूर्वमा  
 ने मुनि श्वर नाम गरि मत्य को रगा याई दुलाय क दे सवना यार. दे सका नाम राष  
 न कन. विचार गरि हेर्दा. अधिका जुगमा इने स्थलमा वसी गुवार का गाई जाई  
 नित्य दुदनु हाई पशुपतिना थ पुकाशगयाई था. नहुनाले इन का कीर्ति हुलो  
 हो भनी किर्ति पूर नाम गरि वसाया. कोहि दीन पछि इ दे सवासी दुवा का गो  
 ठाला हरु लेवन माहुं वाच हाडन जादा. केटा के टिपे लेंदे मा. भेदा कुठो काय  
 कवाघ मूर्ति वनाई जिभारा घन कन. पात योजन जांदा. ईवा घजाई नहरु का  
 ठुवा सवै माई भैरव का प्रादुर्भाव भोगयोर. बाघ भैरव पुकाश भोगया. गोठाला  
 हरु यनी ताही सिद्ध भैर ह्याका. अजत क छुं दे छु. फेरि इराजाले वारें दि  
 सामा जाई लडाई गरि जिनि धेरै धन ल्याई. पशुपतिना थका अधिका छ  
 ना विष्णोर. धेरै सुन राषी ३ छ परति न्तलामा डाछा नावनाई दिया. कलि  
 गति वर्ष



कारभयाकीरुन. पशुपतिकायश्चिमपदि मामरक्षकारीइनेरुन. फेरिकामरुपीठ  
 देविकामशाआईजराजेश्वरीकरुलाई. पशुपतिकादक्षिणापदि. विराजमानरुदी  
 भइन्. इयछि. नवदुर्गायनिप्रकाशभया. वज्रेश्वरी१कीटेश्वरी२रुंकेश्वरी३भुव  
 नेश्वरी४मंगलेश्वरी५गुह्येश्वरी६वह्नेश्वरी७राजेश्वरी८जयवागेश्वरी९इउ  
 गीमूलमूर्तिभैसदाकालरक्षागरीविराजमानरुदाभया. याहादेविकेहिकाल  
 यछि पुदक्षिणाकमगरीदेवताहरुआई. आफ्ला२नामगरीचतुषष्टीलिंगहरु  
 स्थापनागरीप्रकाशभेगया. फेरिहिमालयपर्वतसुडपुक्तनी. मीनचैत्यरुपभ  
 गवान्. पद्मगिरिपर्वतमाआफैआई. सिरकरुहीलाईप्रकाशभया. नसदीनदेवी  
 महापीठवोन्यो. सिवलिंगपशुपती. पीठवत्सलाचैत्यसिम्भ. स्मसानकरावी  
 र. यति४संयुक्तुरुनालेशुद्धमहापीठ. घन्याकोहा. जोतिरुपसमलिंगवाग्मती  
 चमानदी. गुह्येश्वरी. समपीठनासिबुलउगोलके. इतिवचनात्. ने  
 मुनिआदिगन्याकारिषिदेवताहरुआई यसपुरिमा. यथाक्रमलेतीर्थजात्राक  
 न. गरिधेरैदेवताहरुउद्धारभेगया ५ फेरिधोरदीनपरिविरुपाक्षना  
 मगन्याकाकोहियायात्माब्राह्मरातनलेगुरुनेमुनीयाई. नेमगरीसंवैतीर्थजात्राग  
 री. श्रीमृगरुपपशुपतिमायुग्दासिद्धभैउद्धारभेगया. इनकासिद्धभेगयाकाम  
 र्ति. मृगेश्वरकावाउतिर. दक्षिणामोहदागरी. आहाकाअयापिदेविदेवदेछ  
 छभनि. यतिकुराधर्मदजराले. सुनीधन्यपशुपतिभनी. केहिदीनमागया  
 यछि. इनकापुत्र. परियारधेरैभेगया. इनकायुजहरुकानामवीरकेतु. १अक्ष  
 यकेतु२गात्रकेतु३रक्तकेतु४. यतिवारजनापुत्रहरुकनराज्यगराई. आफ्लाई  
 नेपालपुरिकादर्शन. गरुभनीआउदा. अकस्मात्सिवरात्रीकादीन. मारात्रीवि  
 धेधेरैतमासादेवियोर. पशुपतिकासमीपमा. जादावाटोनयाई. जाननसकी  
 दा. तपस्याविना. जानसकन्याछेन. तपस्यागरीजाउलाभनि. श्रीधर्मेश्वरमहादे  
 वकास्थानमाजाई. तपस्यागरीरहदा. श्रीमहादेवपुसन्नभै. भैदेवतायार. धर्म  
 दत्तलेश्रीमहादेवका. आज्ञायाई. श्रीगुह्येश्वरीमाजाईतपस्यागया. तपस्याग  
 याकाबेलामा. देवीपुसन्नभईमा. अष्टमिकादीनमावरदानभयो. देविका  
 आज्ञालेपद्मदानयाई. पशुपतिआई. देवताहरुसित. पुद्गरीसंवैदेवताह  
 रुलाईजितिकन. आफ्लेपुत्रपरियारसहितगरी. योनेपालपुरीराजमा. दस



हजार वर्ष समर जाई गत्या का वेला मा पशुपति वाभुकी का देवालय वडोड चाली  
गाकार गरी वनाई दिया वासुकी कामाया क. अनेक धन द्रव्य पनी चलाई. इश्वर  
पुसिगराई ग्या. फेरि पशुपती का वायव्य पटी चैत्य नारायण बनाया. गनवर्ग सहि  
नगरी. को प्रजा हरु वौडा चारिकन. धर्म चलाया. फेरि जयबागेश्वरी कन. तिर्थ मा  
सुवर्ग धारा बनाई कन. सुवर्ग मिथिसिला का आसन हरु बनाई दिया. देविक  
न पुसिगराई दिया. अंत काल मा. अनेक धर्म गरी पुजा पुत्र परिवार सहित भेउडा  
भेगया. यक हजार वर्ष यति भया पछि. इने सुप्रमाना मनगर मा. दाना सुरगा  
मंदैत्य. मध्य देस देवि आई. इन नगर का राजा भेरु कहजार १००० इने देत्यले  
आफ्री पुत्री का जल विहार निमित्त ने पाल पा ल्या मा. वो वाहाल मा पनी सवै दुनी  
पुत्री प्रभावती कन ये लाई राघ्या. वर्ष सोह सम. यानि थुनि राघदा केहि समय मा  
इपोषरी का. मद्दे देवी रुक. कमल का फूल उत्पति भै. सिंघु भगवान का मूर्ति मा  
भासेवर सहन गयार. त्यो आदिय प्रकृ सुम हो भनी. सवै देवता हरु जाई. सिंघु पु  
काश भया. यसे वेला मा मंजु श्री आई अगली गरी जंगल बनाई वसि भईन्. पप्र  
ले छोयो भनी. पप्र गिरि पर्वत नाम भई गयो यो सपुषरी भया का समय मा. श्री व  
जुजोगिनी वागुना रायगा फूल वो क की देवि. दक्षिण काली वो वाहाल. पशुपति  
का जोतियति देवता जल भित्र बुडे नन्. सिंघु भगवान पनी बुडे नन्. केहि कथा न  
र मा. भीम सेन दो लघा दे वि आई. ने पाल पोषरी मा. दुर्गा मा वसी घेली. आई भिम  
दुंगा संमं. नित्य वेल्हा गदरी विधि देत्य पु. भगाया भन्या कुराछ. दुंगा अया पिछ  
ने छन यस्ता वाग्मती. दुनी राघदा श्री भगवान नारायण ले. श्री कृष्ण  
अवतार ली ने पाल मा आई. हृद वो क मा वसी. पुत्र प्रपुम्ललाई. सुदर्शन चक्र दी  
प्रपुम्ल ले पानी दुन्या कछु या सुर कन. छेदन गरी. वो वाहाल मा. यानि घोली  
वाग्मती मध्य देश पठाई. वाग्मती संग वरदान पाई. देत्य पुत्रि प्रभावती कन हर  
नगरी. पिता श्री कृष्ण सहित गरी. प्रपुम्ल द्वारिका मा जादा भया देवता ह  
रु यनि आक्रा २ थाड मा जादा भया. आहा देवि इने पार पुरि अगम भेगयो. सुप्र  
भाना मनगर यनि. उजरि गयोर. यक हजार १००० वर्ष पछि भट भया निभन्या का



काविचारगरिश्वरआजाभनीवालबहुरुजम्मागरीप्रतिवर्षप्रहारकर्मचलाया  
अस्पृष्टभोजदेववर्षट अस्पृष्टलक्ष्मिकामदेववर्ष२२अस्पृष्टजयकामदे  
ववर्ष२०इराजाले. आफ्नावाजाकाधनधर्मरक्षानिमित्तअनेकनागादिभय  
निवारणवाहुकीजगाईसास्त्रमर्णादागरि. तत्त्वमसिभनार्. वाजाबनार्. शब्द  
बोलाईचहाया. इनदीनदेवीपुरिमाचौरादिदुष्टभयनासभैगयो. इवाजाका  
अर्थविजेगुप्तहुन. इराजाहुरुसंवैवेस्यकुलमाउत्पन्नभयापनीपुरुषा  
र्थदुल्लोहन्. इराजाकासंतानभयनरनुवाकोटपर्वतवासिवैस्यहहल्याइनेपा  
लपुरिमारजातुल्यार्. इराजाकानामभास्करवर्षवर्ष१३अस्पृष्टवरदेव  
वर्ष१२अस्पृष्टयमदेववर्ष११अस्पृष्टनागार्जुनदेववर्ष१३अस्पृष्ट. सं  
करदेववर्ष११इराजालेडुवैसहरकागुरुप्रोहित. काआजाली. कुलदेवतास्था  
पनागया. पातनमाअग्निहोत्रकानिपरमाकुलदेवतास्थापनाग  
या. इनदेवताकागर्जनीघिवाघरसवेनाडनुभनीकीतागरिदिया. कैरि  
इराजाकापालामा. अधिविसारनगरकामध्येस्थानमा. संकराचार्यस्वामि  
लेमायाकासिरले. यकहजारबाडाहुरुमिलि. सातसयवाहुराकायक्यक  
सिरछेदनगरीदियारतिन्कीबाहुरागीसवैसतिजादाश्रापदियार. यकहजार  
बाडाहुरुसंवैभस्मभैगयोरतैपनीसाम्भयनर. सतीहुरुजागीन्योमार्गमाका  
हीजाननसकेनर. दुला२पंडितल्याईनदीआवाहनगरी. सिवस्थापनागराया  
सतिनिमित्तनदिआवाहनागरिस्थापनागयाकाहुनाले. इमहादेवकानाम  
सांतेश्वर. नदीविनावससातिकसतीगयारतंदिकेश्वर. नदीबाहुरासिद्धभै  
गयाकाभातभनीभैगयाकालेस्थापनाहुनालेपनीतंदिकेश्वरहो. कैरिइराजा  
लेसुखसांतिनिमित्तनवसागरभगवतीकन. पेतवतुर्दसिकादीनेमाविधीक  
मप्रतिवर्षरथजात्रागराया. इनभगवतीकाअधिकामूर्तिउभयो  
र. घाउलमागाडिगुंगालेछोयिराघिइनभगवतीविश्वकर्माकाअवतारले.  
वनाईदियाकीहो. इनदीनदेवीइमार्गसुगमभैगया. सातसयवाहुरा  
गामायापछि. वाकिरह्याकावाहुराहुरुसंवै. देवपटनमाजाईकुंजेश्वरीसंधि  
मानेचोकभयाकाघरवनाईवस्या. सातसयवाहुरागामायाकाहुनालेयापिगाई



भनि आजत कनाम चले छु. इगाईमावा सगाहरु का थापले आजत कभातय  
काया को धुवाउ दया का छैन देष देन. यति वै सहर राज भैर हदा. समय मा को  
ही अघी काने पाल का राजा का संतान. सुध छे त्री जातले. दुवै सहर ललित पुर.  
कांतिपुर कामनुष्य मुष्य मुष्यहरु भेटी ठुलो राजिक गरि वै. सहर सवै धयाई  
आफु ले दुवै सहर का राजा भैर स्या. इराजा कानाम वाम देव वर्ष ३ वै सहर स  
वै भागी. नुवा कोट मा वस्तु गया. अस्प पुत्र हर्ष देव वर्ष १५ अस्प पुत्र सदा ति  
व वर्ष २१ इराजाले दुवै सहर नजीक गरी यप्र काष्ट गिरि पर्वत मानै रिसाया को  
सहर हो. इराजाले सर्वेश्वर का आग्या वमोजी म् आफु जाही सकल परिया रव  
सी सात भै उधार भै गया. इललित यदन मा स्वयं भुका मेश्वर हुना ले काम देव  
कामुर्ति वनाई. राघनु हुं देन. इवीर देव राजा गाडि मा वस्दा कलिगत वर्ष ३६००  
चार वर्ष यछि ललित यदन सहर वसाया को हो. अस्प पुत्र नरेन्द्र देव वर्ष २८ ई  
राजा का पाला मा गोर घनाथ ने पाला मा आई. भिक्षा मागन आउदा कसै ले  
पनी भिक्षा दियन गोर घनाथ वडो को पगरी ने पाला मा. दुर्भिक्ष गराउला भ  
नी नवनाग आकर्षन गरी. आसन गरी मृग स्थली मा वसी तय स्या गरी रहदा वे  
ला. इने पाला मा मेघ भुन्य भै बाहु वर्ष सम्म. यानिका छिता यनी पदै नर राजा  
ले जोतिक पंडित हरु सवै दाकि सो रुदा. सुजन हरु ले विचार गरि वनाया. हेम  
हाराज गोर घनाथ ले. इने पाला मा. दुर्भिक्ष गराउला भनि इने पाला काना गहरु स  
वै आकर्षन गरि. आफु ले आसन गरि तय स्या गर्द रहेर. मेघ भुन्य भै गया को हो  
तन कन उठाउन इन्का गुरु मत्स्य दनाथ कन ल्याउन सक्य इगोर घनाथ उठाउन  
सकुंला भनी सुनाई दिदा राजाले तेहि जत्त गरुंला भनी सिवु का सांति करव  
जाचार्य नाम गया का. वडो पुरुषार्थी ये ककन गुरु पछि गरी काम रुपी ठज गा  
ई वडो कष्ट गरि मत्स्य दनाथ वुझाई ल्याउ भनी जादा मत्स्य दनाथ ले ललित प  
र का वंडिका आग्या नयाई कन आउनु हुं देन भन्यार. श्री पूर्ण वंडिका सेवा गरी. आ  
ग्यायाई लगं घेल मा वसि कोटि जय गर्द भुमर. काम रुप भै आई. कल सभिन्न प  
स्या इनरेन्द्र देव राजा कानि डा आई कल सधा कनु सकानर फेरि उडि गया. फेरि जय  
गर्दा आउदा पनिय सी उदी गयार निन पल्ट चंडि सुसि गराई मीन नाथ वुझाई मत  
स्य दनाथ ललित यदन मा वसाया या हाय छि गोर घनाथ को तय स्या गया का था



मान्य. पितापुत्र. देवता आकाश रूप भै आइ कन. विसारनगर नाम गरी. संधमूल दे  
 वी आदि जल. सयन नारायण सन्मगरी. नगर मध्ये. मार्ग कर्म लेव साई. यक क  
 षि पुत्र क्षत्रि चल्याई स्वयं वृत नाम राखी. राजा तुल्य इ नगर कार शागराया. इ स्व  
 यं वृत राजाले. नित्य वज्र जोगिनी जाई क राई मा. जोगिनि पुसि गरई इत्य पुती धे  
 रे डव्य मागी ल्याई. बालरा हरू कन नित्य दान गरी रहदा भया. केहि दीन पछि  
 मध्ये समा. उजय निधी ठ मा. यक वीर पुरुष जाई. राजा स्वयं वरत सित चाकरी ग  
 न्या भनि वरु भया. राजाले नजी करायी स्वधन लाया. हे वीर पुरुष स्था. तेरो ना  
 म क्या हो. पुरुषार्थ काछु भनी. यति स्वध्या. हे महाराज मेरा नाम विर विक्रमः  
 जित हो. जो रुकुम होला सो मगरू ला भन्दा. राजाले ठहराई. सदा आफु संग राखी  
 फिर्दा भया. आफु संग राखी फिर्दा. यक दीन मा राजाले. नित्य डव्य ल्याया को दे  
 घोर. इ वीर वी क्रमा दित्य ले. यक दीन मा स्वयं वृत राजा न जादै. आफु भै आफु  
 आग सवै विरि मसला हाली. कराइ मा फालू हाली. मासु या क गरी. देविक न पुवा  
 ई दियोर. योगिनी गन पुसि भै. वीर विक्रमा दित्य कन. डव्य दृक्ष दी फि राया.  
 फेरिय छि कराई उलटाई. देवि हरू संतोष भै रहदा भया. कराही उलटाया को. अ  
 जत कछु दै छुन. फेरिय छि. आफु स्वयं वृत राजा. आफु वेला मा. दो श्री पहर  
 मा. जाई प्राप्नु हुंदा. कराही उलटाई. राया की दे घोर. अंदोर गरी. देवि पुकारी  
 रहदा. देविले आज्ञा गरीन्. हे राजन्. अव देषिति मि हरू ले जाहा आउनु पर्दै. तिम्रा  
 सियोहि विर विक्रमा दित्य कन डव्य दृक्ष दी पठाया कोछु. तेहि धन ली. नित्य धर्म दान  
 नगर. अंत काल मा तिमिले हा मिले उद्धार गरू ला भनि देविले आज्ञा गरिन्. स्व  
 यं वृत कन फि राई. इ राजा अति पुसि भई आफु गाडि इन कन दी. आफु तय स्या गर्नु भ  
 यो. योगिनी हरू का गरा विषे उद्धार भै गया. इ वीर विक्रमा दित्य ले. विसारनगर का  
 राजा भै कन. धेरि दज किर्ति थुला २ धर्म गरी. वज्रो पुरुष भै. देवता का वर्तका सन मा  
 न गरी रहदा का वेला मा. दक्षिणादि शा देषि मूल मार्ग ले. आई श्री गोडावरी तीर्थ. वृड  
 पर्वत का अधमाना मानेया लपुरी उन्नम भनी गोडावरी तीर्थ प्राप्नु भावयो. फेरितेहि  
 तेहि क्रम ले. नेया लदेव पुरि हो भनी. श्री विश्वर गंगा जियनि. जमाल पर्वत भनी प्राप्नु  
 भवि भया. तीर्थ का वायव्य आग्नेय. सन्मुख हो गरई. राजाले नेया ल का सवै देव.  
 ता का आज्ञा ले. कालिले खड्ग हात मा राख्या मध्य देश जाई. श्री हरी हर सिद्धि नाम. त्रि  
 शक्ति देवता ल्याई. निलतारा का संनिधान मावसायो. फेरि ई देविका आज्ञा व मोजिम



गरी. नेपालका सबै देवतालाई विधानले सुन प्रवेश नित्य नित्य नसनात कजल  
सोधन गीत वाजावाद्य सहित गरी. प्रमानले मूर्ति प्रकाश गरी वसाया. वाना स्वर. स  
वार्द्ध २६७५५ शेषेहापर. कम्पव. मार्ग यौगामि. नेपाले हरसिद्धि प्रवेशिता  
हापर जुगद्ध हजार छ शयपवहत्र २६७५ वर्ष वाकि छुंदा. हरसिद्धि नेपालमा प्रवे  
श गराया को हो. हरसिद्धि समोन भनिलोकमा प्रकाश गराया इतिकारना नूने  
पाल अने गना चदि प्रनाम भया फेरि राजाले. आफ्ना दूर्कार. निकट पछि स्थान  
गरी विधि पूर्वकले. चार. जल. शयन. नारायण नित्य २४ जाई. इनका आग्या पाई. य  
क सिलामा. चतुर्मुर्ति वतुर्वाहु भगवान नारायण कनस्थापना गरी तिर्थ सहित यु  
ग्म धारा वसाया. इन दिन देवि. इधारा मायक कुरा. पुष्प दुर्वा संयुक्त वर्ष प्रतिवर्ग  
आउछ. त्यो फूल जसले पाउछ. त्यो मानी सनिहार छुंछ. फेरि राजाले. वहुल स्थान  
मा. अवरगा संयुक्त गरी आफ्ना ठुलो देवल बनाई. भवानी स्थापना गरी. वडो लिं  
गा कारले. ठुलो देवल बनाई. प्रतिष्ठा गरायो. इने स्थान का दक्षिण पट्टि. वतिस  
३२ लक्ष गाले युक्त भया का देवि दत्त सिंहासन गरी. बैठक बनाई नित्य वसि. प्रजा  
पाल नागरी नेपाल को सेवा गरी वर्ष हजार १००० सम्म भोग गर्दा भया. इराजा का  
महीम अया रही. अंत कालमा. पुत्र विक्रमेश्वरी लेपनी. वहु जति मन्याय गरी. प्र  
जा पर नागरी सुख भोग गर्दा भया. इराजाले दूर्वार नौ तरा गरी बनाई. ठुलो वघे चाव  
नाई. ईग भित्र जल सयन भया की. वडो तलाउ बनाई. मदार्या यथाक्रमले बनाई  
तेहि स्थानमा अगं स्पने मगरी. श्रेष्ठ देवता लाई का. नाम राजदेवि स्थापना गरी. प्र  
तिवर्ष सबै प्रजा हरू. देवा लिवनाई राख्पा. केहि दिन विति भया यछि. आफ्ना पुस  
पाको किर्ति नारायण धारा वन्द भई गरी. राजाले मनमा ठुलो फिक्का कन गया.  
मेरा बाबाले चार जल शयन का. आम्मा पाई वसाया को हो. मयनी जल शयन नारा  
यण. जाला भनी गया. पथम शतरुद्र पर्वत भया का. आदि जल शयन. वागेश्वरी  
का जल शयन. ज्ञानेश्वरी का जल शयन. स्वस्थान का जल शयन. ईवार नेपाल का  
मूल जल शयन हो भनी जाई. विंति गर्दा भया. श्री भगवान् मूर्ति हरूले. जोतिक हरू  
सितवुही काम गर भनी आज्ञा भयो. राजाले जोतिक ब्राह्मण कनदा की सोचा. क  
ष्ट पछि आयो. नबोलि रह्यो. राजाले जथार्थ वताउन हो सम्भदा. जोतिक हरूले  
विंति गया. हेराजन् वनिसलक्षणा ३२ संयुक्त भया को राखाले धारो परिदधान धा



६०. इराजा का पाला संमदेवता हरु ले प्रतछे देवा डे थियो. या हा देवि देवता हरु स्व  
 यं स्वयं स्थान मालो प भेगया. अस्प पुत्र. कृतवर्मा वर्ष ८७ अस्प पुत्र भीमार्जुन व  
 र्ष ८३ अस्प पुत्र नंद देव. वर्ष ८५ इराजा का पाला मा विक्रम सम्वत्. अधिन  
 वल्पा को पूर्व क था हा सुनी चारै दिसा मा चला ई दिया. अस्प पुत्र वीर देव वर्ष  
 ८५ इराजा का पाला मा. को हि घासि कुष्ठ भया का ज्या पु य क आ फ्रा दर्बार सं  
 धी नित्य घास का टन आ ड न्पा थियो. य क दीन घास का टन आ ड दा वेला मा.  
 ब हु नै ल प्ये त ले सं गु क गरी अजिरा मो भया का देष्यार. इराजा का मन मा आश्च  
 र्य मानी सो रु दा भया. हे ज्या पु ते रा सरीर. अस्मि समता कुष्ठ भया का थियो. आ  
 ज ता ब हु नै रा मा भै र हा छु नि मिले का का म गरि सर सरि निर्मल भयो भनि  
 सो रु दा त व ज्या पु ले विंति ग छु न्. हे महाराज महि जो का दि उ सो वाग्मति पार  
 काल लीत वन मा. घास का ट दा. ता य ले प्या सला गोर यानी योजन घा ड भ  
 नी. मेरा घास वो क न्पा ले य क ता ही भूमि मा गा डी क न या नि योजन ग यार. य  
 क था उ मा या नी उ मी र हा को देष्यार ति गा उ मा गै जल या न गरि. अंग स वै धो ई.  
 मेरा सरीर निर्मल भेग या की देष्यार. आश्चर्य मानी नो ल लिलि दु भनी जांदा नो  
 ल य नी सिद्ध भै रिक नु न रु न्पा भेग यो भनी राजा ला ई सु ना उ दा त व राज नू रु कु म  
 ग छु न्. हे ज्या पु ते राज न्म ध न्प हो ते स ती र्थ का जल ले धो ई ते रा शरीर शुद्ध भेग यो  
 अव आज देषी ते रा नाम ललित भयो मला ई न्पो ति र्थ दे या ई दिया र. राजा पु सि  
 भै धे रै धन व र्च गरि. इति र्थ र. नो ल सिद्ध भया का वि वै मा ल लिता पु र नाम ग  
 रि स त ल व ना ई ललित य टन नाम गरी चौवी स त त्व काल क्ष रा ले २४ नो ल व न  
 ई २४ हजार का स हर व ना ई दियो. इराजा ले ई स हर व सा उ न त या र ग दी इति र्थ  
 का नाम क सो गरी था हा वा उ नु भनी ध्या न गरी व स्था. इराजा ला ई सो प न मा रु दा  
 भया. हे राज नू इति र्थ क नाम सर्वेश्वरि सि व लिंग हो मे रा लिंग दे वि २० हा त. उ न  
 र मा ना गु रु द य ति र्थ हो ई गो था ला का नो ल सिद्ध भेग या का मेरा काम. श्वर हो. ते  
 ले ता ही श्री य त्रा का र गरी या न थु म का गरी ललित य टन नाम रा षी २४ नो ल ग  
 री स हर व ना ई ति मि ता हि व स. त्रि मि क र्म मे ले उ द्धार ग रु ला. भनी स्व प ना रु दा.  
 महा दे व स्था प ना गरि गया का स्थान. वाग्मति वि लु म ति को म ध्ये मा को टे श्व



रवस्याकाछन्. तेहिस्थानमाइडायनीदेवतानित्य. आईलोकेश्वरभेटिअने  
कपुरानसुनीजाछन्. त्योवडोउत्तमस्थानहो. तसैस्थानमाकातिपूरनामगरि  
देविकापद्माकारलेपुरिवनाउ. इसहरमा. नित्यलाघरुयेयाका. कारोवारुहः  
न्याछ. यतिभयासम्प. मयनित्यहीसहरमावस्योला. यतिआज्ञाभयार. राजाषु  
सिभै. सुसायनपारि. अथारहजार१८००० कासहरवसाया. कलिगजवर्ष  
३८२५जादा फेरिइनसहर२रक्षागर्त. निमित्तकरवीरई. मसानआदिग  
रीजठाकर्मगरिवसाया. पूर्वदिसावनेयाकाचंदेश्वरी. ल्याईदेसमध्येवसा  
या. फेरिदेसकापूर्वपटि. नीलपीथका. कालिल्याईलुमधीनामगरी. रक्तका  
लीजगाया. तेहिकर्मले. देशकायश्चिमपटिविद्युमनिकातिरमा. कंगेश्वरी  
नामगरीरक्तकालिजगाया देशवाहेकभिन्नर. गरिनवदुर्गागन२ग  
रिवसाया. देशदक्षिणाकामुल. पचलिभैरवकनजगाया. देशउत्तरपटिवे  
सरक्षागरिइडायनीलुटिपीठर. मनामयजुपीठरइडुपीठवसाया. फेरिमव  
तोलकाबाह्रगाकापुत्रिउदीजाई. आकाशवारिनीभैताराजोगिनीमामीलनग  
याकोवीजेश्वरीनजगाईवसाया. फेरिलोकेश्वरकारथजात्रावनाइ  
चलाया फेरिसहरकाउत्तरभाग. टोलागरि. ठवहीलमासंग्रामवसाई. ठव  
हीलकादेवतासातसय७०० बनियामायकवाविआयाकाहुन्. फेरिराजा  
ले. धेरैसिपाहिसंगहगरि. वारैदिसाजाईलडाईगरीजिति. धेरैधनल्याई. यशु  
यतिनाथकन. सुवर्गाकाधारागमवनाई. सुवर्गामिश्रित. जलले. यकेश्वरस  
म्पनित्य. भिषेकगरि. अषंडयजागरिकर्मचलाया फेरिवासुकिमाय  
नि. अधिकाछाना. विमिरतावायवमा. सुवर्गालेयचितगरि. छानावनाईच  
हाया फेरिधनधेरैवाकिरहाकाइ. अचलपर्वतभिन्नकोठावनाइवा  
वन. करवर५२००००००० संध्यालेकोठामाराधी. वासुकीकन. भंडारिगरी. स्व  
पिदिया इराजाले२सहरकाभोगगरी. रहंदायकदीनमा. स्वप्नभयो.  
स्कंदस्वामिलेकुमारआई. आग्याभयो. हेराजनतिमिलेइनेपालकाराज्यगर्तनि  
मित. कुमारहरुजमागरीकंकेश्वरीकास्थानमाजाईयकयक्षसम्पदुगाप्रहा  
रलेषोलाईराष्यासंमअतिपुसिछो. प्रजाहरुकायनी. परवक्रभयसत्रुनाश  
होला. मकनमेरापितालेवालफनामाजेयुमासप्रारंभगरीसितिसंमघेलनु  
सिकायाकोहो. भनिस्कंदकुमारस्वामिलेस्वप्नदियार. इनराजाले. स्वपनादेया



रावंधनपुकाशजाजेत. राजालेयतिवचनसुनिकन. यतिकार्यमभयाना. यति  
 ३तिथमनसिस्थापितम्. आहादेविपछि केहिदिनमाविनिगयायछि. राजालेपुजा  
 हरुकोहीसजुक्त. वतीस३२लक्षणासजुक्तभयापनी. अपराधविनाजिवकाननग  
 नु. मेरोकरोधर्महोइन. मेरापुत्रपनीरक्षा. मछेउपनी. आफुलेयलानराधियति  
 नवसागरैरानि. जसिसुसिलाकनत्यागगरी. भुयकेशरीकन. दाकीपुत्रअर्थ  
 कनवताया. हेपुत्रआजदेवि. चौधदिनमा. हाम्राधारामाधि. संपूर्णशरीर. छो  
 पिसत्रीमासुनिरत्नापुरुष. येकहोला. तेस्कनतेलेजाई. मुषनहेरीशेषकातिआ  
 ई. नवहाम्राधारावहलाई. आउछुभनी. अहायो. आफुलेधर्मकोनिमित्त. जाइसु  
 निरह्या. पुत्रभुयकेशरिले. मेरापिताकाआग्याभनीवेगलेजाई. पुषछोपिसुत्ता  
 कापुरुषलाई. केहितहेरिषड्प्रहारले. छीनमिजगन्या. तेस्वेलामा. दुलोशब्दग  
 रीधारावल्पो. राजपुत्रसुसिभैहेनभयोर. दुईधारादेधिरक्तवह्यो. पितृहत्यागर्ना  
 कीमुषहेनुछेनभनी. हिटिमंगलफकिगयो. अरुनकछुदेछुन्. राजपुत्रगया  
 पछि. निर्मलभैजलवह्यो. सरासरआउदा. राजपुत्रइधुमतिपुग्दा. सवैकिरामा  
 त्रैवगिआयाकोदेष्पार. आश्चर्यमाआफुदर्वारजाईवस्या. भोलिवेरदुलोहदत्रा  
 उव्यो. राजाकनपनीकाटिराव्यो. धारापनीबंधभयाकाजल्वगीरह्योभनी. धेरैत  
 रहरकुरा. राजपुत्रलेपुनी. हेनगयार. मेराबाबालेछुल्कारगरीकने. अनर्थग  
 याभनी. केहिकुरापकाशनगरी. पुत्रीकार्यगरि. महतारिकन. राजमालादीआ  
 फुहत्या. मोचननिमित्त. मेराबाज्याविक्रमाजित्. उच्चारभयाकास्थान. वज्रजोगि  
 निहुन्भनीसरराजाईपुग्यो. हेतारणीभनीहाहाकारगरी. दुलोशब्दलेरोइवस्या  
 तसुलेलामादेविलेसुनी. जोगिनीहरुयठार्. सन्मानगराइन. हेवालषनेरायाप  
 मोचनहोला. यककेहिकीर्तिवनाई. तेलेजाहादेविपश्चिममागमा. एककलि  
 जोपछिउडिगयाकोहेरिजाई. बहिनोजाहावसलाताहतैलेवडायाकारले. स  
 वेदेवतासहितगरी. वारपदक्षिणाले. एककोशपुमागालेबुधन्दीवनाउभनी.  
 जोगिनीगराहरुलेतारणीकाआग्यालेभनीनर. राजपुत्रलेहवसभनीनदेविले१पं  
 छिउराईदियाकोहेरि. राजपुत्रपछि२अण्णरजाईकनहेदी१स्थानमावस्यार. रा  
 जपुत्रलेआईकनहेरीजाई. जगाठहराई. मंदिलवनाईनप्रारभगर्दभया. तेस्लेला  
 मामेघसुतेभईवृष्टिवंधभैगयोर. राजपुत्रलेवज्रोडु. खपाई. रात्रीकाविषेधेरै. क



पडाफिजि. नित्यशनिचोरि. माठोभिजाई. इतयारि. वारुवर्ष १२ लाई. इवोधमशिउरव  
नाई. सिद्धगर्गई. पुतिष्टागरि. भूपकेशरि. फेरिवजुजोगिनीजाई. माताकासमीयमा.  
करजोरिवस्ताभया. तेस्लेलामादेविप्रसन्नभे. आजगर्गभया. हेबालघतंदेवीम  
अतिप्रसिभया. धन्दे २ तेरापुरुषार्थ. जसेमेलभया. तसेजत्राकारले. वोधमंडि  
रतयारगति. आहाआईस. अवतेरोयापसंदेहुतिभयोअवतिमिलेतेरावाजगवि  
रविक्रमाजित्लाई. मैलेदियाको. डववृक्षकाधनलियरमर. मुलुकका. विक्र  
मनामगरी. सम्वत्फिराडन्. जाई. कलिजुगका ३००० वर्षजबहोला. तवतमो  
सम्वत्प्रक्षातिहोला. यतिआज्ञागरी. देविअनर्ध्यानभइन्. राजपुत्रभूपकेशरि  
ले. उद्धारभैरहाकावाज्याकन. पुनामगरी. स्वस्थानयापूहुंदाभया. महतारिकन  
प्रणामगरी. आफ्नाकथाहावार्ता. सवैसुनाई. देविकावमोजिमद्रव्यवृक्षकाधन  
लीसम्वत्फिराडनुभनिगया. इनपछिरानिलेयनिअतिधर्मानमाप्रजा  
पालनागरि. लोकमाधन्यभनाई. किर्तिहूधेरैगरि. देवतामूर्तिस्थापनागरि  
नवसागरभगवतिकामूर्ति १ नालाभगवति २ स्वभाभगवति ३ नवसागरभगवति  
४ इचारमूर्तियकेकालिगतलेवनायाकोहो. पलाचौकभगवतीवनाई  
सकदा. तैलेअंतवनाडलाभनी. उवैहातकाउवैअंगुलाकमगरिदियोर. तैयनि  
नालाकाभगवतिवनाया. पछियकहातकलमगरिदिया. उवैहातकलमगर्ग  
यनिभगवतिवनायार. नवसागर. कारानिप्रसिभे. धन्यकालिगतभनीइनलाई  
धेरैधनद्रव्यदी. निहारगराया. इनपछिकेहिकालमा. नवसागरानि. आदिसवै  
उद्धारभैगया. आहाडप्रान. इविसारनगरकाराजाकोहिभोजदेवनामगयाका. य  
क १ पुरुषहुनआयो. तनलेविरविक्रमादित्यकामहिमा. सुनिमैलेयनियसेगरुला  
भनि. वहुतैगुमानगरिफिर्ददेविदत्त. सिहासनावधनतयारभयो. यसवेलामा  
सिंहासनका ३२ लक्षणापुतलिभेअनेकग्यानधर्म. विक्रमादित्यकावर्गा. कथाहा  
भनि २ यकसुलक्षणाका. पुतलिभे. उडिगया. तैयनिभोजदेवले. नमानि. सिंहा  
सन. इक्षागर्ग. सिंहासनसमेत. आकाशमार्गलेउडिस्वस्थानयापूहुंदोभयो  
इराजाअतिगुमानिहनाले. देवयोगलेयकरात्रिकाभरमा. नरजिवाजंतु. धेरैभस्मग  
या. विसारनगरका. राजाप्रजासंवैजली. नगरउजारिगयोर. इनेपालमा. सानासाना  
ग्राममात्रहुनगयो. ठुलोदेशकेहियनिठियन. इनेवर्षमा. रुद्रमतिहुनला  
भैरहाकासुन्य. देशमाजानमनगरि. बुधानीलकठसंधीवहनगयो. अनेकतिथ



नरभिन्नअधिकवैद्यमूर्तिकारीगुप्तगरिराधाकायनीवोजिदेशउत्तरपदिसा  
 रिदिया. इननगरमापजाहुरुषीगराईवडोथुलीनगरवडाईवसाया  
 फेरिपजाहुरुमरनुहंदावेलामामनकमार्गवनाईलोजाईवजेश्वरि. कापुर्वभा  
 गमावाग्मतीकातीरमाजातविशेषकास्मानजगाइजलाया फेरिईदेविदेस  
 कायीठहोभनिपिसाचवतुईसिकादीनमासवैपजाजम्मागरिदेविकाआग्याव  
 मोजीमगरीदेवीवाजवनाई. प्रतिवर्षदेसघुमाईरथजात्रागराया. फेरिदाद  
 सिकादीनचतुवर्गजम्माभै. महिषवलिसहित. पूजात्रयोदसीकादीनकुमा  
 रिग. भोजनचतुईसीदेसमध्यमाहादेवस्थानयति. अषंडरात्रिभरअग्निज  
 लाईजात्राकर्मसंयुक्तगरिदेविकारथलेदेशघुमाया. फेरिनेपालपीठवत्स  
 लामूर्तिहोभनीजानीयभुयतिनाथकासेवागरी. यभुयतिनाथपुसिगराईपभु  
 यतिनाथकनयटाकचहाईआफ्रादर्वारसंमल्याईवाधी४दीनराषी. विसर्ज  
 नगरीवत्सलापीथमा. विक्रमप्रारंभगर्नुनिमिज. कान्तिश्वरिकादेविपीथरूप  
 सवैतदीन. अधीयभुयतिनाथले. निमंत्रणागर्नुपठाई. प्रेतचतुईसिकादीन  
 मा. कुमारिगराजुग्मआवाहनगरिदेविकास्थानमावसाईभुवनेश्वरी. जय  
 वागेश्वरीवत्सला. आदिअनेकपीठकाआर्चनगरीअचारहुरुअधीनरसिवा.  
 आवाहनगरीनिर्वाहनदेविप्रमानपुजागरिनरसिसमात्रीकाकर्मलेकनगन  
 भंछेनलेसंतुष्टगरीविसर्जनवेलामा. अनकडर्बदक्षिणावस्त्रलेसन्मानग  
 रीप्रतिवर्षचलाया. फेरिक्षत्रपालेश्वरिकनत्रिविधादिअनेकडव्य  
 धेरैभगाईआचारहुरुकनभुगोलापीथकामंत्रजगाईनेपालरूपीदेवताआवा  
 हनगरीडव्याभिषेकप्रतिवर्षदेवीसवैपीठकन. संतोषगराया. यतिकारणात्  
 लेनेपालपीथनाताडव्यवलियानविधिप्रसलभैगया. फेरिइराजाकनकोहि  
 सुजनले. सुप्रतिथमायकसिद्धआई. नित्यध्यानगरीजांछुभनीसुनायोर. आ  
 फ्राईहेर्नजादायकसिद्धजोगिभयंकररूपदेखोर. तनकनठुलोपार्थनागरि  
 ल्याईतापश्वेश्वरसमाधीमावसाया राजालेइजोगीसितसंमतगरिश्रामदेविज  
 यवागेश्वरीकनसांतगरि. चित्रकारमगाई. अनेकविधिले. जीवन्वाससंकष्ट  
 भयविधिकर्मगर्दमासिद्धलेगुप्तगरीराजाकनसुनायो. हेराजनमदुर्वीसाका



अंसहन्भनिसुनाईदेविकनवजोप्रवरपुतछेगरिभैरवनौलिंगकापनीपंचम  
तिस्थीरगरिवसाई. आदिपूजकगजकर्ताकर्मसहित. पुकाशगरीवसाया.

फेरिराजाजोगिदुवैजाईवजुजोगिनीमायनियहीविधिक्रमलेवजोसं  
कष्टरिदेविकाचित्रकारजीवन्यासजगाया. यतिक्रमगरिइजोगिनीजोवरीसं  
धीजाईलक्ष्मीनारायणसालीग्रामकाप्रभावलेगुभामागुप्रभै. रक्षाकाविष्णुना  
रायणानामगरिपुतकगरिपर्वतविषेविष्णुकनजगाया. आफलेनेहि

वाटअलध्यानिभैतयोवनमाजादाभया. इनपछिराजालेवित्रकारविधिक्र  
मकर्महनालेप्रतिवर्षकलहोभनी. द्वादसाब्दभागरिचलाया. फेरिराजाले

मेरागुरुजीकाआश्रमहोभनीतमेश्वरमाधर्मसालाह रुवनाईमहादेवकन  
नित्यार्चनगरिजगाया. इराजावजोपुरुषार्थधिरैवर्षसम्मभोगगरिसातभैग  
या. अस्पुत्रनरेडदेववर्ष४९ अस्पुत्रभीमदेववर्ष३७ अस्पुत्रविष्णुदेव

वर्ष४७ अस्पुत्रविष्णुपुत्रदेववर्ष५९ इराजालेवत्सलामातरवलिप्रतिवर्ष  
कलहोभनीदेविकसार्तिपूजागरिसास्त्रकाप्रमानलेभुइछागयुग्मवली

दानगरिकर्मचलाया. नरसिवाकोहादगन्याकोइराजालेहेर्नजादाहासिठछा  
गरिवस्तुनतरसिवालेराजाकनसमनगयोर. राजासुसिभैनरसिवाकन. धे

रैवेतविर्तादीयाकाअजतकछुदैछ. फेरिराजालेग्रामदेविजयवागेश्वरी  
मानसरोवरदेविसिलानदितरिनेपालमा. आयाकोदीन. विचारगरीवैसा

षभुह्मपुर्णिमाकादीनठहराईतिसदीनमा. देवीप्रसन्ननिमित्त. कोमारिग  
नवसाई. अनेकयज्ञादिक्रमेक्रियागरिवलिदानपूजानिमित्त. नवदुर्गागरा

वसाईवाह्याभताकर्मप्रतिवर्षचलाया. इराजाकासंतानभयनरपुत्री  
कनयकभुइवैस्वनामल्याई. असुवर्गातामराषीकन्यादानदीराजातुल्याई

आफुसाठभैगया. असुवर्गावर्ष६८ इराजालेदेवयहनमध्येकादर्वारछा  
डिमधेलपुभन्याकाथानमाजाईवजोसुंदरमनीमयधेरैचोकसंयुक्तगरिद

र्वारवनाईस्वगया. आफ्राकाजिहुरुकन. धेरैसंधिघरवनाइवसा  
या. इराजावजोवलमाहाभयंकरतायसमूर्तिदुलोपुरुषार्थहनाले. आफैपि

यागतिथमाजाईभैरवनाथकनयथाविधिक्रमलेडाकिल्याई. आफ्रादरवा  
रसंधीवसाईभैरवपुसिगर्नाकनप्रतिवर्षसाहुतिगरिवसाया. अजतकछुदै



इसानेश्वर. गणेश्वरिका मध्यगरिगयो. इसहर. उजयापछि. गणेश्वरमा.  
 पर्शमशिछ. तिपर्शमनिलिउलाभनि१ चोरले. वंवरले. विद्याविदे. स्पर्शमशिउडिपु  
 भावतिमावछगयो. केहि१यक्यामराजाले. तोपभावतिमा. स्पर्शमशिछभन्याका  
 करासुनी. धातुलेछुवाई. योजदाधातुमात्रे. सुवर्गभोगया. स्पर्शमशिमिलेन. आहा  
 देवि१यकहजारवर्षयछिमदिशामा. मारवारदेशका. पिंगलानामगयाकि१तनकि  
 आकापुरुषलेधरेअपमानगर्दा. रानिकासोप्या. माइनियालपुरिदेघिन. गुहेश्वरि  
 कासनेमा. जालाभनि. आईनेयालपुरिमा. प्राप्नभइन्. इरानिले श्रीगुहेश्वरीमा. जाई  
 निराहारगरीनपस्यागरिरहंदादेविपुसन्नभै. वरदानदिइन्. हेरानिते रामनोरथपू  
 रीहन्त्याछ. अबतैले तोचावहिलभन्याका थाडमा. वडोनेमगरी. वाहाल१वनाई.  
 तसेमा. तैलेवसीकन. नित्यआहाआठ मेराकजल्पनिल्लाईरहनु. तवतिमिपुरुष  
 आहाआईवस्यहोला. भनीइस्वरकाआग्याभयोर. इस्वरिअंतर्धानभेगईन्. रानीले  
 देविकाआजावमोजिम. देविकागनहरुल्लाईकामगराई. लक्षणाकर्मगरि. मय  
 जुवाहालकोतवनाईचारेपटिमीनगरी. चारधाराजलसोधनगरीवनाईआफुवसी  
 नित्यदेविकास्थानजाई. दर्शनगरिकजल्ल्लाईआनन्दगरीवस्दीभईन्. मयजुवा  
 हालनामगरीचावहिलनामगरीदेशवनाया. केरिलोहकावाहनपुहारगरीदेवता  
 हरुषेल्याकावानसिलोभेगयाका. लोहसिलानामकुमारिगरा. अतिभयंकरभयो  
 र. देविकनविंतिगरि. श्रीस्वैतगरीशजगाई. गरीशवोधक्याहो केरिके  
 हिकालयछि. रानिकाधर्मव्रतले. मारवारदेशका. राजासुदत्तकाचित्तचंचलह  
 नगयोर. राजालेरानिषोजिआइदासमयमा. सर्वदेवताहरुले. दिव्यपालम. सुन्द  
 रभेगयाकीरानि. पिंगलाकनदेवी. भ्रातिभैरवाकावेलासा. राजापनीदेविकासमी  
 यमा. आईपुण्या. तसवेलासादेवताहरुले. रानिकनछेकि. समातनलाग्यार. रानि  
 लाइदेवताहरुलेदेवाई. मधुरवचनगरि. देविकनपुकारि. सुनाइन्. मपिंगलारा  
 निहुन्. त्राहि१गुहेश्वरीभनी. यतिवचनराजालेसुन्योर. राजाकाचित्तअंदोरभेग  
 या. मेरारानितअघियतिसुंदरिथियन्. इनिलेत. मपिंगलारानिहुन्भनि. पुकारिन्  
 इरानितं. मैलेहोभनि. नजीकजांदा. रानिलेराजाकनपनामगरि. केहिनवोली. अ  
 धिकादुःखसमझी. रानिदेविकामजिकवदमगईन्. यसवेलासासर्वदेवताहरुक  
 न. सुनाई. राजालेहुलोशयगरीवोलनुलाग्या. अहोदेवताहो. इतमेरारानिहो. तिमि  
 हरुले. कसोगरीलेजांछुभन्या. सर्वदेवताहरुमिलि. राजासुदत्तकन. इश्वरिराधि.



मिठाहो. यस्तसुन्दरीकनमेरास्त्रीभन्याभनिमानकनतयागर्दा. कुलोजुद्धभयोर.  
 राजालेयनि. धेरैशस्त्रप्रहारगन्धार. देवताहरुलेयनि. राजाकनधेरैप्रहारगर्दा. रा  
 जा. सरनानभयोर. देविआई. देवताहरुलाई. इरानिइराजाकोहोभनि. वृद्ध. पु  
 रुषकासनमानगराई. स्त्रीपुरुषमिलाई. पठायाकेहिकाल. दुवैपुरुषसहितभै  
 नित्यदेविकासेवागरी. धेरैवर्षसम. मयुवाहालकोट. नगरमा. वसिइसोरिका  
 आजाले. आक्रादेशमा. उरवारजाईआनन्दगरीउद्धारभैगया भाहादे  
 धिउपाननेपालमा. देवताकामहिमागयोभनी. श्रीभैरवहरुचारमिलिसमतगतल  
 ग्या. प्रथमश्रीनुवाकोटभैरव१रक्तपुरकाभैरव२तिकाभैरव३मध्येपिठपचलिभै  
 रव४ईमूलदिशामा. आगंवोदेधिआयाकोपचलीभैरवहो. ईभैरवआईमकटभैने  
 पालमाकलियुग. दृश्यहुनआयोभनिविनाराजटहले. हाम्रारक्तमानहुन्याछैनभनि  
 राजानुल्याउनइच्छागर्दाभयार. योवृत्तान्तसंवेइडानि. घातकादेविलेजानि. अवइने  
 पालमा. सदासर्वदाराजिहुन्याछभनि. नेपालआई. मनामयजु कहलाई. नेपालका  
 उत्तरदिशामा. विराजमानहुदीभईन् कुमारिदेविआयाकासुनि. दिग्ग  
 मारियनिप्रकाशभईन्. पुवठेमिकावालकुमारि१दक्षणाकाछेवालकुमारि२प  
 श्चिमवलपुयीथदेधिआईगनिश्वरसंधि. मयतिवालकुमारि. अधिवितारनगरका  
 मसानेश्वरभयाकाहुन्३उत्तरमंगलपुरका. वालकुमारि४यतिवारवालकुमारि  
 नेपालकाराजीकीदेवताआदिदेषितहुन्. यतिदेवताहरुकामहिमा. संवे  
 द्यापरयुगमित्रकाहो. युगभोगसंख्या. सत्ययुगकोभोगशत्रुलाषआठइसहजार१७  
 २०००० मनुष्यकोआयुर्दा. दशहजारवर्ष१०००० धर्मजप्राणावायु. भुक्तस्थानमेद  
 संधी. त्रितायुगकोभोगवाहुलाषछयानवहजार१२९६००० मनुष्यकाआयुर्दा. या  
 वहजार५००० प्राणावायुअष्टिसंधि. द्वापरयुगभोग. आठलाषचौसथिहजार  
 ८६४००० प्राणावायुरक्तमासचर्ममासयोगमनुष्यकोआयुर्दायकहजार१०००क  
 कलियुगकाभोगवर्षचारलाषतिहजार४३२००० मनुष्यकोआयुर्दा. प्रथमया  
 देवर्षयकशयवीस१२० प्राणाअन्नमा. दुतिययादेआयुर्दावर्षयकशय१०० स्थुला  
 हरि. तृतीययादेवर्ष५० पचास. यभत्रितानि. पुष्यफलानि. चतुर्थयादेवर्ष१६सो  
 ह कलीजुगस्यांतभाग्यसं. भलदेशे. विष्णुयसा. नामवास्त्रगास्यपुत्रे. नवि  
 जयाभिनन्दनेनराजा. समस्तषड्भूतकृतने. सतिपुष्पानि. सर्वेषांदास्यत्य. सोयसह  
 श्रवर्षजीवतिसवकलंकी नृणांप्राणाकृत्यमेदेवेतायांमस्थिसंनिधौद्यापरे. रक्तमा



र्य. स्वामिकन. सुनाईदिया. हेसंकराचार्यस्वामि. तिमिलेन. मसरस्वतिसंग. योवा  
 दविवादगर्नुलाग्यामकन. इन्जैनहेरुले. इकपरकोटभिन्नकलसस्थापनाग  
 री. बंधनगरिग्याकाछुभनि. सुनाउदा. सकराचार्यलेकपरकोटधीलीभिन्नगे  
 कलसउठाई. सरस्वतिकनविसर्जनगरी. कलसकाजल. आउलेविदेवागर्दा.  
 बोधाचार्यहरुलेसवे. जितिसमातिराषि२वादविवादगर्दे. जितिनाशगराई. दि  
 याकोहि२भागिभोठमागया आहापछि. सकराचार्यलेबोधाचार्यका  
 शास्त्रसवेआगोमाफालिभस्मगराया. ताहादेघि. इनेपालमा. बोधाचारि. हरु  
 का. सास्त्रपाचिजहोभन्याहुठायो फेरिसंकराचार्यस्वामिले. पशुपतिना  
 थका. पुजाहारि. दक्षिणात. बाह्यगाविनाअरुलेनगर्नुभनि. वंदेसगरिदिया  
 काअजतकछुदैछु. फेरिस्वामिले. वज्रजोगिने. बोधाचार्यहरुसासोभन्दा  
 वज्रजोगिले. अनेकशास्त्रार्थले. संकराचार्यवुझाई. बुद्धमतठोमिदिया. सं  
 कराचार्यलेपनि. अनेकशास्त्रदेखाई. वज्रजोगिनीकाविनवुझाई. बुद्धमार्गहरु  
 लाईपनीवलीदानवलाईदिया इनदीनदेघिन्. इनेपालमा. सिवम  
 नविष्णुमत. तंत्रमत. प्रयलगरिवलाया कोहि२पीठमावाडाविना. नहु  
 न्याकर्ममापनि. बाजाकुलधर्मकर्मनासगरि. अहिंसापमोधर्मभयाकापसालाई  
 हिंसाकर्मगराईवलाईगया इनदीनदेघिजैनहरुकोहि२शास्त्रथिया.  
 यस्तादवलासितसंकराचार्यस्वामिले. संवेदिशाविदिशाकापीठमा.  
 जाईदिग्विजयगरि. वज्रजोगिनीकावचनलेउत्तरदिशामात्रछाडी. दक्षिणासमुद्र  
 कातिरमावलागया संकराचार्यलेपतिगरिगयाकाहुनालेयोनेपालमा  
 संवेमार्गलेवरोवर. अयापिचलेछु. वृषदेवकापुत्रसंकराचार्यआउदामाजन्म  
 भयोभनीकहिन्यानामचलायोरसकरदेववर्ष ६५ इराजालेधेरैकष्टगरीधेरैध  
 नधर्चगरीपशुपतिनाथकाउत्तरपट्टी. मामनवेगीलोहकाठुलोत्रिशूरवनाईवहा  
 या. फेरिराजेश्वरीसंधीमापूर्वजन्मकाछायाहुन्याकूपयकपथोर. पछिहे  
 न्नीराजायतिपुजाहरुकनकसहोराभनी. इकपसवेपुन्याई. आग्नयभागमा  
 श्रीपातजातिस्मरननागरिदुलोमहाविराटेश्वर. स्थापनागरिदिया. फेरिय  
 भुयटिनाथकापश्चिमधोकाभिन्नदीमूर्तिविनाईराषिदिया इनदिनदे  
 घीसिवकोरनदीकोअंतरगमनदोषनिवारणभैगया अस्पृष्टधर्मदेववर्ष



५१. अस्पुत्रनामदेववर्ष ४२ अस्पुत्रमहादेववर्ष ५१ अस्पुत्रवसदेववर्ष ३६  
 इराजाकागाडीमावस्याकोवर्ष ५ जांदाकलिगतवर्ष २ ज्माभैगयो. दशवषस  
 हाश्राणि विष्णुनामानि गोचरातहर्दजाहवीतोयतदध्वगामदेवता. ईनेयाले  
 देवपुरिङ्गनाले. भविष्यपुरानकनश्लोकभन्दा ३००० वर्ष. अधिककरिसंभा  
 घनभैगया. इनपछिवडोकयलेमात्रभैगया. अस्पुत्रउदयदेव ३० वर्ष अ  
 स्पुत्र. मदनदेववर्ष ३५ अस्पुत्रगुराकामदेववर्ष ३० अस्पुत्रमिमदेवव  
 र्ष ५१ इराजालेवागेश्वरसंधीकोदवदीछाडिदेवपहनदेसमध्यडुलो नौतला  
 गरिकोटवनाईवलाभया. इदवीरमावस्यासतरु डपर्वतजाई. ताहिकाभुसं  
 क्रुभन्याकानितनाथल्याईयभुपतिनाथकनपश्चिमभागमावसाया इन्त्य  
 नाथवडोपतक्षकाहुन्. फेरिइराजालेनौटोलवनाईनौगोटागरोशवनाया.  
 फेरिपूर्वदिसामा. दोलवाकाभीमसेनदेवी. भीमसेनआवाहनागरियभुपति  
 नाथकापश्चिमदिसामावसाया. फेरिआफुवस्याकोदसंधीभैरवसिलागोलमु  
 र्तिसिवपुरिदेविभगाईदेसरक्षानिमित्तवसाया. अरिनिसिलानामपुजारुस  
 कान्नीसंवे. तिरियत्रटोलीहेर्नुनिमित्तमगायाकोसिलाभैरवभैगयोफेरिदेव  
 ताहरुगरोश ४ भैरव ४ नृत्यनाथ ४ महादेव ४ कोमारि ४. षठीवोध ४. षष्ठ ४  
 गगरोचारि ४ अस्व ४ वनपथभूतमूर्तिलेसंयुक्तगरीयार्तुर्मागपुराकर्मगरी  
 देसलेछेनकर्मसाधनागरिनौवालिनामावसाया. फेरिइदेवपहनमा. आव  
 र्गदेवतानोलयतिआग्रतुल्याईसिवमूर्तिवसाया. अकालमृत्यु. हेर्नुनिमित्त.  
 महामृत्युजय. सूर्यजगाया. फेरिनौश्वरीपतीदोलका. पथगगरि. जगाया. धो  
 काइनारधोकानृत्यनाथदवलीटोलाईश्वर. आगुगरोशयनी. प्रकारकासं  
 युक्तगुलनामगरिदेशसुवर्गापुरिमाहानगरनेपालदेवताक्रम. गरिवसाया.  
 फेरिधर्मदत्तकायालामादेवताहरुसंगमधुगर्दीदेविहरु कासेनवाईदातमा.  
 अडकाकावाहुहानअंगलालेफिकनुलाग्पाकीध्यानलेगुप्रगरिजंगलभित्रविश  
 जमानभैरवाकीकनकालीकनपुकासगराया. फेरितैहिसंधीमात्रीगेत्रगरि  
 डुलोकायालेसंयुक्तगरिगरोसमूर्तिवसाया. फेरितैहिराजामहाजानीहुनाले



स्प. स्यात्कलौवने. व्यवस्थित. पारासरीयस्मृतौ. कृतेत्वस्थीगतपारासरीया. मांस  
 सस्थितं द्वापरे. रुधिरपाराकलावने. सुसंस्थितम् यस्यनेपालमाअधिधर्मदत्त  
 राजाहुनआउदा. द्वापरजुगकाभुक्तवर्ष. आठलाय. अथवालिसहजार८४८०००  
 भोगवर्षसोहहजार१६००० सेष. धर्मदत्तराजालेभोगगत्याका. दशहजार१००००  
 सम्मरजाईगत्या इनेपालमा. देवताहरुगमनभयाकासंख्या. धर्मदत्तय  
 छि. सुन्यवर्ष१००० फेरिदानारको. भोगवर्षयकहजार१००० फेरिशुन्यवर्ष. यक  
 हजार१००० विसारनगरका. स्वयंवतराजाकावर्षतिनशय३०० विक्रमादिन्यका  
 वर्षतिनशयपचास३५० भयकेशरिकावर्षदिशय२०० फेरिनवसागररानिकाव  
 र्ष. पचास. भोजदेवराजाकावर्षशय१०० फेरिविगलारानिकाभोगवर्ष. पचास.  
 ५० यनिवर्षगयायछि. द्वापरजुगकाशेषवर्षसाहेनउशय२५० अवउपातकलि  
 युगका. दस्यभयोभनिराजाविनाहुन्याछैनभनि. सर्वदेवताहरुमिलि. मनुष्यकन  
 राजागरिन्. इच्छागर्दभया अवतराजमाल्य निलकंठप्रकाश  
 क्रमेन. कल्पियुगेभुपालमाली. कावनाभुजस्पराय. श्रीसत्यश्रीराज्ञोहिमवत  
 इसैलवर्तनेमाहा. रथी. स्वभूतमणिल. मृगेश्वरभंदारिकप्रादुर्भूततदनुवेमग्ना  
 दिभि. अषीगणो. तत्रगोतमा. दधोदेवता. प्रतिष्ठाप. श्रीपशुपतिस्वर. भन्दारक  
 श्रेष्ठातकवने. विराज. स्थितगोपालोनामवभुव. सत्य. कपिला. गविकिर्तिपुरा  
 द्वाग्मतिरेगत्वा. तथाश्रीरेगाप्रदेसात्. पशुपतिप्रकासिता. तेननेपाले. प्रथम. रा  
 जा. भुजितपालानां क्रमेणराज्यंभोगप्रससाय श्रीपशुपतिका. अधिका  
 लिंगाकारदेवालय. भत्कीछोपिरहंदा. किर्तिपूरदेवीकेलीगाई. नित्य२आई  
 दूदबुहाईगयाका. गोठालालेदेघोर. धरिहेर्दा. श्रीपशुपतिप्रकाशभया. तिने  
 गोठालाकन. नेमुनिरिषिआदिहरुले. अनेकक्रमलेबुझाईकलिजुगमा. रा  
 जाहुन्याछैनभन्या. बालरागोठालाकनराजाहुन्याईवसाया इराजाका  
 नाम. मुक्तमाझवर्ष८८ इराजाकापालामा. श्रीपशुपतिनाथप्रकाशभै. श्रे  
 ष्ठानकवनमानित्यजाईकिरातरूपभैषेदेथिया. अस्पुत्रभी  
 मवर्षगुप्तवर्ष८५ अस्पुत्रमणिगुप्तवर्ष८८ अस्पुत्रविष्णुवर्ष  
 गुप्त. २२ अस्पुत्रयस्यगुप्तवर्ष८५ अस्पुत्रजयवर्षगुप्तवर्ष२२ अ



स्वपुत्रपरमगुप्तवर्ष ८२ अस्य पुत्रः हर्षगुप्तवर्ष ८३ यतिराजा आठ पुरुषासम्भः स  
वैवास्मराकागाईः पालीमातातीर्थः समिपमादुलागोठवनाईः देवताप्रजाः सर्वैर  
क्षागरिवसिरहदाभयाः यतिराजा आठ पुस्ताने मुनिः ऋषिलेवसायाकाहुन्  
इनपछियस्यगुप्तकासंतानभयरः मध्यदेशकाअहिरः गोपालकन  
त्याईराजागयाः राजाकानामः वरसिंहवर्ष ७५ अस्य पुत्रजयमनिसिं  
हवर्ष ७५ अस्य पुत्रभगवनसिंहवर्ष ८५ यतिगोपालहरूकाभोगवर्ष ८७  
इराजाकाः पालामापूर्वदिशाः देषिकिराटिः अरुआईः गोपालराजाकनजिति  
नेपालका राजाभयाः राजाकानामयलंबवर्ष ५० अस्य पुत्रः यवीवर्ष ३५ इराजा  
कापालामाः कलिजुगः कापादलेपथिकनछोयोः भनीचारेदिसाः सतरुदय  
वतदेषिहोः अबतिमिलेमकनः आहास्थानमागनावरणासहितगरीमडिरव  
नाडः योस्थानमेराअतिरसनियहोः मेराईधनसर्वेमडिरभिन्नराधीवनाईमे  
रानामः धंदोत्रोदेवताभनीप्रकाशगरभनीः आज्ञाभयोरराजालेः यथोक्तगरी  
वनाईः देवालयमावसायातसदीनदेषीधंदोत्रोभनीप्रप्यातभया फेरिइरा  
जालेविवागरीइनेपालमादेवतासर्वेचतुक्रमगरीविराजमानभैरहाकाहो  
अववोधमृतिवारभैगयाः सिंभु १ वासाचेत्य २ धन्दोयो ३ वाडागाउ ४ पनीदेव  
ताहरूपसिद्धभैगया फेरिइराजाकापालामानेपालविषेजेमानमार्गलिसवध  
र्मछोडिचलनभैवोधाचार्यहरुलेनैः ऋत्यकुरासमीपमायकपिवाहालभनी  
वाहालवनाईहरितः वृषभसाधनागरीः अक्षयभंदारगरीनित्यसुराधानगरीभोज  
वाईजुठोसर्वेजन्मागरिसायंकालमापभुयतिनाथकनडछीछेस्वरभनीदुला  
देवतालाईजुठोसर्वेआफलछन्ः जयनहरुलेयसोगरीः पभुयतिनाथकनभ  
रुगरीनित्यजुठोआफालीप्रातकालमाआफेलेपन्साईआफेलेपजागरिरहंछ  
न्ः धैरेंदिनयसेगयाः फेरिचोवाहालकादेवतालाईः पभुयतिमाः नायमापुति  
वर्षः रथजात्रागरिसर्वेनेपालभरमाः क्रियाकर्मगर्वाः वौधाचार्यभैगयाः जैन  
मार्गश्रेष्ठोभनाईराजाफेरिपभुयतिकस्थानमाजैनहरुलेसरस्वतिआवाह  
नागरिकलसस्थापनागरिकलसमाराषिः कपरकोटकाभिन्नहालीः पभुयति  
नाथमाजुठोआफालनुहुंदैनभन्आडन्याः वास्त्राहरुसंगंगेः इनेसरस्वतिः संग  
वातविवादगराईः जतिनेपालमाआडन्यावास्त्राहरुस्त्रासिः पभुयतिनाथमाजु



ठोठोपरिगया यस्ताजैनहरुले पशुपतिनाथ भुवगर्द श्रीपशुपतिनाथ  
 ले अवतारविष्णुले धेरै गुमानगयो मैले जति गन्याको कार्य कसैले नासिनु सक  
 न्छैन वीरदेवताहरुलाई दुःखहुदायनिमैले अनेक अवतारली कन रक्षाग  
 न्याको होमजतिको छ भनि गुमानगरी बौद्धअवतारली बौद्धाचारले छेपि वेदा  
 वारणासि म कनभुद्वाजुठोले पुन्याईगयो अवतविष्णुका गुमानदोरि बौद्धा  
 चारकन नाशगर्नुपयोभनि दक्षिणादिसामा श्रीसैल पर्वतमा आफ्ना अंस  
 जाईकोहिय कबालविधवा ब्राह्मणीका जवाईआउदा मुषभिन्नपसिगर्भमा  
 वल्लुगयो र इने ब्राह्मणीकन सवै दुनियाले बालबुधवा ब्राह्मणीका गर्भधा  
 नभईन् वसोही भनी भन्दा गर्भबाट फालिन् हे मूर्खजनहरु हामिको नै पुरु  
 षका वियले गर्भधान भयाको होईन् म आफै गर्भमा बस्न आयाका हुन् अव  
 उष्टानतिमिहरुले मेरा महतारिकन यस्ता दुर्वचन बोल्न लाग्यो भन्यानि मि  
 हरुका जीभामा किराय रिजाला भनी गर्भबाट बोल्दा सवै ब्राह्मणादिहरु अचं  
 वभयोरकोहि दुर्जनले सनमान पन्याई विधवाका गर्भधान पनी उसे होला भ  
 न्या कुराको पन्याउ न्याहो भन्दानरहरुका जिभामा किरायनी गयार सवै सजनह  
 रुले धन्य भनी सत्यमाना लाया यस्ता गरिमहतारिकन बाह

--- संकराचार्य नाम गरी जन्म भयो कस्तादवलसंग जन्म भयो भ  
 न्या जन्महुदै देविषट्शास्त्रकराठा गकरि जन्म भै वर्ष १६ हुदा माजाउला भनी  
 आउदा भयो इसंकराचार्य आउदा ग्यानेश्वरसन्धिवादीमा देविकन  
 भेटी वरदान पाई वोकि जिति पशुपतिनाथका स्थानमा प्राप्न भयो इसंकराचा  
 र्य आउदा आफ्ना याचमुषका चार सिष्य तुल्याई आफ्ना स्नेयाच भै गंगाको रजमु  
 नाको गमन जाहास मद्ध ताहासंम जाई गगोतरिमा महादेव स्थापना गरि आउ  
 दा वर्ष २०० भया पछि जाहाको हुन् जाहादेवि उष्टानसंकराचार्य स्वामि आई  
 हेर्दा समयमा पशुपतिनाथ कन जैनहरुले जुठो पन्याका देख्योर आफ्ना सिष्य  
 हरु चार जना आफ्ना स्नेत याच जना भै जुठो सोहनु गर्नु भनि जांदा जैनहरुले हामि  
 हरु सित वादविवाद गरि जितु सव्यामात्री तिमो मार्ग गरायाउला भनि परकोठ  
 का भिन्न वाहागरी वादविवाद भैरहदा सरस्वति आकाशवाणि भै संकराचा



र्थस्वामिकन. सुनाईदिया. हे संकराचार्य. स्वामिति मिले तम सरस्वतिसंग. यो  
 वाद विवादगर्नुत्पाग्यामकन. इन्जेन हरुले. इक परकोट भित्र कलस स्थाप  
 ना गरि बंधन गरि राष्या काछु न भनि. सुनाउदा. संकराचार्य ले क परकोट पो  
 ली भित्र गे कलस उठाई सरस्वतिकन. विसर्जन गरि कलस काजल. आफु ले  
 विदेवागर्दा. बौद्धाचार्य हरु संवे. जिति समाति राषि २ वाद विवादगर्दे जिति  
 नाश गराई दिया. कोहि २ भागि भोट मा गया आहा यछि संकराचा  
 र्थ ले बौद्धाचार्य हरु का शास्त्र संवे आगे मा फालि भस्म गराया. ताहा देखि  
 इने पालमा. बौद्धाचारि हरु का. शास्त्र पाविन हो भन्या रुदा हो फेरि  
 संकर स्वामिले पशुपति नाथ का पुरिमा. बौद्धमत घडन गरी. आफ्ना कार्य  
 दामि पशुपति नाथ कन घुसि गराई दिया. इन दीन देखि पशुपति नाथ का  
 पुजाहारि. दक्षिण भद्रास्त्रा विना अरु लेने गर्नु भनि. वदेश गरि दिया का  
 अजत कछु देखु. फेरि स्वामिले. वज्रजोगिनी गे. बौद्धाचार्य हरु स्नातु भ  
 दा. वज्रजोगिनी ले अनेक शास्त्रार्थ ले. संकराचार्य वुराई. बौद्धमत ठामि  
 दिया. संकराचार्य ले पनी. अनेक शास्त्र देखाई वज्रजोगिनी का चित्र वुराई  
 बौद्धमार्ग हराई. पनी वली दान वलाई दिया इन दीन देखिन्. इने  
 नेया लमा. सिवमत विष्णुमत वेदमत तंत्रमत. प्रयत्न गरि चलाया  
 कोहि पीथमा वाडा विना. नहुत्ता कर्ममायनि. बाडा का कुलधर्म. कर्मनास  
 गरि. अहिंसा पुमो धर्म भया काय स्नात्ताई. हिंसा कर्म गराई चलाई गया  
 इन दीन देखि जेन हरु कोहि २ शास्त्र थिया यस्ताद वलसित. संकरा  
 चार्य स्वामिले. संवे दिसा विदिसा का पिठजाई दिग विजय गरि वज्रजोगिनी  
 का वचन ले उतर दिशामा वछाडि दक्षिण समुद्र कातिर मो वत्न गया  
 संकराचार्य ले यति गरि गया काहुना ले यो नेया लमा संवे मार्ग ले वरोवर. अ  
 शापि वल्ले देखु. वृषदेव का पुत्र संकराचार्य आउदा मा जन्म भयो भनी कहिया  
 नाम वलायोर संकर देव वर्ष ६५ इराजाले धेरै कष्ट गरी धन धर्व गरि पशुपति  
 नाथ का उतर पदी. मामन वेगी लोह का हुलो त्रिशूर वनाई बहाया फेरि गजे  
 श्वरि सधि मा पुर्व जन्म का छाया हुन्ना कूय थोर. यछि हे नाराज यद्विपजा  
 हरु कन कल होला भनी इक य संवे पुन्याई. आग्निय भागमा. श्रीया तजाति स्म

आभा मरुताथि

2443 I

ASHA ARCHIVES